

20.2.2026

Rakennetun ympäristön tiedonhallinnan uudistuksen toimeenpanoon tukea

Hyvä vastaanottaja,

Suomen rakennetun ympäristön tiedonhallinta on siirtymässä uuteen aikakauteen. Edessä on valtakunnallinen muutos, joka yhtenäistää ja digitalisoi alueidenkäytön ja rakentamisen lupatiedot ensimmäistä kertaa niin, että ne ovat yhteentoimivia, koneluettavia ja saatavilla yhdestä paikasta, Rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (Ryhti). Tämä yhdessä toteutettu uudistus tarjoaa kunnille ja maakuntien liitoille mahdollisuuden tehostaa palvelujaan, parantaa päätöksenteon tietopohjaa ja sujuvoittaa hallintoa.

Olemme koonneet tähän kirjeeseen avuksesi tietoa uudistuksen toimeenpanosta kuntien ja maakuntien liittojen osalta.

Tässä kirjeessä kerromme:

- Lainsäädännön keskeisistä muutoksista
- Avustushausta, jonka avulla tuemme kuntia ja maakuntien liittoja
- Ryhti-järjestelmän käyttöönotosta ja kumppanitestauksesta
- Valmiista ohjeista ja työkaluista
- Tulevista tapahtumista ja yhteyshenkilöistä

Pyydämme välittämään tämän kirjeen eteenpäin organisaationne avainhenkilöille.

Kiitos yhteistyöstä!

Uudistusta ohjaava lainsäädäntö

Rakennetun ympäristön tiedonhallinnan uudistusta ohjaavat laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (431/2023), uudistettu alueidenkäyttölaki (132/1999) sekä rakentamislaki (751/2023). Näiden pohjalta toteutettava valtakunnallinen Ryhti-järjestelmä kokoaa alueidenkäytön- ja rakentamisen lupatiedot yhteen palveluun. Kokonaisuutta ja digitaalisia ratkaisuja ohjaavat tämän lisäksi useat säädökset, kuten esimerkiksi laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019) ja laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999). Ryhti-järjestelmä on toteutettu niin, että se huomioi laajemman digisäädöskokonaisuuden ja tukee sen toimeenpanoa kunnissa.

Uudistuneen lainsäädännön myötä kuntien ja maakuntien liittojen tulee toimittaa kaikki uudet asema-, yleis- ja maakuntakaavat Ryhti-järjestelmään viimeistään 1.1.2029 alkaen. Kaavat tehdään kansallisessa tietomallimuodossa. Rakentamislaki edellyttää

tietomallimuotoisia rakentamislupia vuodesta 2026 lähtien ja rakentamisen tietojen toimittamista Ryhti-järjestelmään viimeistään 1.1.2029 alkaen.

Avustusta uudistuksen toimeenpanoon – Hae 31.3.2026 mennessä

Ympäristöministeriö myöntää avustuksia kunnille ja maakuntien liitoille, jotta ne voivat toteuttaa tiedonhallinnan muutokset hallitusti ja ajallaan. Avustuksella voidaan kattaa:

- Välttämättömiä järjestelmien ja ohjelmistojen päivityksiä
- Ryhti-järjestelmän käyttöönoton kustannuksia
- Henkilöstön koulutusta
- Alueidenkäytön tietoaaineistojen laadun parantamista

[Hae avustusta verkkopalvelussa | haeavustuksia.fi](#)

Usein kysyttyihin kysymyksiin sekä valtakunnallisen siirtymän perustietoihin voit tutustua Ympäristöministeriön verkkosivuilla: [Avustukset rakennetun ympäristön digitalisaatioon - Ympäristöministeriö](#)

Ympäristöministeriö avaa vuosien 2026-2028 aikana avustushakuja uusien rakennetun ympäristön tiedonhallinnan lakivelvoitteiden toimeenpanoon ja Ryhti-järjestelmän käyttöönottoon. Avustus on täysimääräistä.

Kumppanitestauksen terveiset

Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus kutsuivat kuntia ja maakuntien liittoja mukaan kumppanitestaukseen, jossa kehitetään rakennetun ympäristön tietojärjestelmää. Kumppanitestaus käynnistyi loppuvuonna 2023 ja se jatkuu ainakin vuoden 2026 loppuun saakka. Kuntien ja maakuntaliittojen hankkeessa kehitetään kaavoituksen ja rakentamislupien järjestelmiä. Ryhti-tietojärjestelmää on testattu hankkeissa kattavasti ja niiden aikana on onnistuttu toimittamaan todellisten kaavahankkeiden tietoja valtakunnalliseen järjestelmään kansallisessa kaavatietomallissa. Kumppanitestauksessa kehitettyjä työkaluja ja päivitettyjä ohjelmistoja voidaan alkaa ottamaan laajemmin käyttöön. Kumppanitestaushankkeet ovat saaneet avustusta kuntien ja maakuntien liittojen rakennetun ympäristön tiedonhallinnan uudistamisen avustushauista.

Avustettuihin ratkaisuihin pääset tutustumaan: [Kumppanitestaukset ja käyttöönottohankkeet](#)

Hyödynnä valmiit materiaalit ja oppaat muutoksen toimeenpanossa:

Ryhti-hankkeen aikana on tuotettu materiaalia ja oppaita lainsäädännön toimeenpanoon liittyvistä asioista.

Hankintaopas:

Tukea rakennetun ympäristön tiedonhallinnan hankintoihin saat Ryhti-hankintaohjeesta. [Lataa hankintaopas \(PDF\)](#)

Toimenpideohjelmat kunnille ja maakuntien liitoille:

Toimenpideohjelmasta löytyy vaiheet, jotka kunnan tulee käydä läpi ennen varsinaista Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän käyttöönottamista.

[Lataa alueidenkäytön toimenpideohjelma \(PDF\)](#)

[Lataa rakentamisen luvituksen toimenpideohjelma \(PDF\)](#)

Ohje tietomallimuotoisen kaavatyön tilaamiseen

Ohjeen päätavoitteena on opastaa tietomallimuotoista kaavoitusta koskevan konsultoinnin tilaamisessa ja työn ohjauksessa.

[Lataa ohje tietomallimuotoisen kaavatyön tilaamiseen](#)

Ohjeita voimassa olevien kaavojen kaavatietomallimuotoisen aineiston tuottamiseen ja toimittamiseen

Neuvoja voimassa olevien kaavatietojen toimittamiseen Ryhti-järjestelmään.

[VOOKA-ohje kunnille - Ryhti](#)

Tilaisuudet ja tapahtumat

5.3.2026 klo 13-14:30 Infotilaisuus avustuksen hakemiseen:

Ilmoittautuminen: [Avustushaun infotilaisuus kunnille ja maakuntien liitoille](#)

Kumppanitestauksen tapahtumat:

10.4.2026 klo 9-10 Ryhti-kumppanitestauksen demokahvit

8.5.2026 klo 9-10 Ryhti-kumppanitestauksen demokahvit

5.6.2026 klo 9-10 Ryhti-kumppanitestauksen demokahvit

Tarkemmat sisällöt ja kalenterikutsut osoitteessa: [Tulevat tilaisuudet](#)

Lue lisää

Ryhti-verkkosivusto: ryhti.syke.fi

Sivustolle kootaan rakennetun ympäristön tietojärjestelmään liittyvää materiaalia, ohjeita ja oppaita. Sivustoa ylläpitää Suomen ympäristökeskus.

Verkkokoulutus: [eOppiva-koulutus](#)

Maksuton ja kaikille avoin verkkokoulutus rakennetun ympäristön digimuutoksesta. Kunnille suunnattu koulutus auttaa valmistautumaan muutoksiin, joita uusi rakennetun ympäristön tietojärjestelmä ja uudistuva lainsäädäntö tuovat tullessaan.

Yhteistyöterveisin,

Jemina Suikki

erityisasiantuntija (Kuntien ja maakuntien liittojen toimeenpanon tuki ja valtakunnallinen siirtymä)

0295 250 345
jemina.suikki@gov.fi

Henrik Saari
projektipäällikkö (Ryhti-järjestelmän käyttöönotto)
0295 252 257
henrik.saari@syke.fi

Satu Reisko
projektipäällikkö (Kumppanitestaukset)
046 921 0722
satu.reisko@digifinland.fi

Sanna Käyhkö
suunnittelija (avustukset)
029 525 0178
sanna.kayhko@gov.fi